

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen minden nap
hétfő és
szombatnapon is kizárólag.

A lap szerkesztési és anyagi
szerepe vonatkozó összes
dolgok a szerkesztőség és
kiadóhivatala intézkedik.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János**

Telefonszám: **141.**

Lapkiadó: **a Nyomdartszvénytársaság**

Tisza István nyilatkozata a háborúról.

— A K. L. eredeti tudósítása. —

A Munkapárti Körben tegnap este gróf Tisza István nevezetes spontán nyilatkozatot tett, mely szerint — magánértesülései szerint — eddig egy döntő esemény történt harctereinken, tudniillik a mühlhauseni német győzelem, többi eddigi összeütközések csak előretolt csapatok összeütközései. Aki a döntőben győz, azé a győzelem. Hadseregünket olyan lelkes, biztos, nyugodt és offenzív szellem hatja át, hogy mikor az offenzíva megkezdődik, melynek idejét nem tudom és nem is tudhatom, lehet egy nap, lehet tíz nap, akkor ez erőteljes és határozott lesz. Ezt az értesülést Tisza Bécsben szerezte, — ki azután megindultan elmondta, hogy mikor Bécsből automobilon Budapestre ment, — egész útja az összes községekben valóságos ünneplés volt, oly községekben, hol alig lehetett férfi embert látni, asszonyok és leányok valóságos virágcsótot zudítottak rája.

Hadi állapot a Monarchia és Franciaország között.

A K. L. tudósítójának távirata.

(Bécs, augusztus hó 12.) Széchen gróf párisi osztrák-magyar nagykövetnek kézbesítették utlevelét, Dumaine bécsi-francia követ szintén megkapta utlevelét.

Galíciai zsidók az osztrák-magyar hadseregben.

A galíciai zionisták kiáltványban felhívják a galíciai zsidó ifjakat, hogy lépjenek be önként az osztrák-magyar hadseregbe.

Az angol és a francia flotta közös parancsnokság alatt.

Páris, augusztus 9. (Rómán át érkezett.) Az angol és a francia tengeri haderő együttműködése most már teljesen rendezve van. Ugy az Északi-tengeren, mint a Földközi-tengeren közös parancsnokság alá helyezték az összes angol és francia hadihajókat.

Az északi angol-francia hajórajnak Jellicoe angol admirális a parancsnoka, — míg a földközi-tengeri hajórajt Boné de La Peyrère parancsnoksága alá helyezték.

Az angolok Belgiumban partra szállnak.

London, augusztus 11. (Rómán át érkezett.) A Daily Telegraph jelenti, hogy a hadügyminisztérium lázas buzgósággal dolgozik a szárazföldi hadsereg mozgósításán. Mivel az angolok nem nagyon remélik, hogy a belgák fel tudnák tartóztatni a németek előnyomulását a francia határ felé, az angol kormány a rendelkezésére álló szárazföldi haderő nagyobb részét partra szándékozik szállítani Belgiumban. Az expedícióban az angol hadsereg legjobb csapatai vennének részt, a hadügyminiszterium reméli, hogy 170,000 ember Anglia önvédelmének kára nélkül a kontinensre szállíthat.

A hírek nincs nagy jelentősége, mert Anglia szárazföldi seregének csak igen jelentéktelen részét nélkülözheti, — ekkora sereget pedig csak akkor volna képes Belgiumba partra szállítani, ha egyetlen német hajó sem volna a világon, amely a partraszállítást bizonyára meg tudná akadályozni.

Az albánok betörték Szerbiába!

Durazzo, augusztus 11. (Rómán át. N. T. H.) Albán csapatok Isa Boljetinac vezérlete alatt betörték Szerbiába és Deber, Djakovo és Üpek városokat elfoglalták.

Hol van a szerb hadsereg?

Bukarest, augusztus 11. Nisből naponként indulnak katonai vonatok, amelyek a dunamenti helyiségekbe szállítják a legénységet.

A külföldi attacké véleménye szerint Szerbia a Duna mentén komoly ellentállást szándékozik a monarchia hadseregével szemben kifejtetni.

Más oldalról érkezett jelentés szerint a hadvezetőség úgy tervezi, hogy a monarchia csapatait a Jagodina, Cuprie, Kragujevac vonalig engedi előre hatolni és ott offenzívába menne át.

Azt hiszik, hogy addigra teljesen rendben lesz a szerb hadsereg és az adigra esetleg megérkezett orosz segítséggel megerősödve visszavonulásra készíthetők seregünket. — Ez esetben az üldözés sokkal gyorsabb tempóban mehetne — szerintük — végbe, semhogy a Dunán az átkeléshez szükséges hidakat megépíthessék. Szerbiából érkezettek szerint a dunai vonalon eddig összesen százezer szerb katona van összpontosítva.

Előre!

Meg kell nézni a hadi naptárt. Augusztus harmadikán német csapatok elfoglalják Alexandrovot. Augusztus negyedikén az övek Censtochau és Kalis. Augusztus ötödikén már nemcsak orosz területen leng a diadalmas német zászló, németeké az első francia város is: Briey. Hetedikén a német seregek rohammal beveszik a belga Liéget.

És nézni kell tovább is a hadi naptárt. Augusztus hatodika, hetedike, nyolcadika: Olkusz, Volbrom, Miechow, Radzivilov, Wolocyska, Novosielica... orosz helység, orosz város valamennyi és valamennyi: meghódított osztrák-magyar terület. Repülnek a monarchia zászlói — a bontott szárnyú sasok — szállnak a Visztulán keresztül és negyven kilométernyire a határtól nem Oroszországé többé az orosz föld.

Nézni kell a háborus híreket. Nincs tíz napja, hogy szállongani kezdtek, mint riadt madarak. És miről szóltak az első hírek? Orosz betörések a német határon. Francia aviatikusok német városok fölött. Provokáló szerb bandák lent a déli határon. Montenegro támad. Belgium ellentáll. És hogy szóltak azután a hírek? Csak meg kell nézni a hódítások naptárát: ott a felelet!

Mint valamikor az egymást testvérnél jobban szerető római fegyverbarátok, a harci tejtestvérek, ércsapcsokkal egymásba akasztotta derekán a a láncos övet a két gyönyörű harcos; Németország és a Monarchia. Északról, délről, nyugatról és keletről támadt az ellenség hada az életre és halálra öszszecsatolt harcos párra. Egymásnak vetette hátát a két dalia, megpörgették fejük fölött az istenitélet kardját és; »lőn népek szaladása.« Hol vannak a fenyegető rémek? Hol a betörő bandák? Hol a bevértek rések a megtámadott szövetségesek határvonalán? Egyetlenegy szál ellenséges fegyver sincs sem Németországnak, sem a Monarchiának testén. De belga, francia és orosz földön jár a szövetséges hódító seregek dobbanó lépése. Nem telt el jóformán egy rövid hét sem és már nincs szó támadásról, elég nehéz gondja ellenségeinknek a védekezés.

A hadüzenet nélkül háborút kezdő Franciaország már Párisért rzketek és rettegve hátrál a német-osztrák-magyar szuronyerdő előtt a mult héten még iszonyatos hírű orosz, a sötét mumus, amely évtizedekig remegtetette Európa kulturáját a maga papírmásé rémségeivel.

Nincs egy hete, hogy fenyegető hadak támadtak Németországra és a Monarchiára. És ma — nem lehet elég-szer hangoztatni ujjongó, diadalmas

harsonázással — a megtámadott országok területén egyetlen ellenséges katonacsapa sincs, de saját országukban futva menekülnek a fenhéjazva támadók. — Szárnyas szuronyerdő hajszolja a menekülőket és amerre ez az ércfal neki-lendül, ott nincs más, csak ellenségek menekülése. Diadalmas hódító hadjárat lett a becsületvédő harcból, a szurony-erdő rohamra indult és nincs más erő a földkerekségen, amely megállítsa, csak egyetlenegy: a saját akarata.

Az új postai rendelkezések.

A hivatalos lap tegnapi száma több új postaintézkedést közöl, melyekre a közönség figyelmét felhívjuk:

A háború viszony tartama alatt a posta az ajánlott levélpostai küldeményekért — ideértve a postai megbízásokat is — egyáltalán nem szavatol.

Nem szavatol a posta a felvett csomagokért és pénzeslevelekért, kivéve azokat az eseteket, a melyekben a vizsgálat a postai alkalmazott hűtlenségét állapítja meg.

Montenegróval az összes postai és távirdai forgalmat megszüntették.

Megszűnt a nemzetközi utalvány- és utánvételi forgalom, ennél fogva a külföldre szóló postautalványokat további intézkedésig nem fogadják el a postán, azokat a külföldről érkezőket pedig, amelyeknek befizetése 1914. évi augusztus hó 9-ike után történt, nem fizetik ki.

Ausztriával és Bosznia-Hercegovinával az utalványforgalom továbbra is fennáll.

A papírpénzt tartalmazó küldeményeket, ha az öt kilogramot meg nem haladják, belföldi forgalomban továbbítja a posta. (E küldeményeket fonákjával kifelé fordított viaszoszámba, gyolcsba, vagy bőrbé úgy kell csomagolni, hogy a papírpénztartalmuk tapintás útján kétségtelenül megállapítható legyen.) E papírpénzküldeményekért is csak akkor szavatol a posta, ha a vizsgálat a postai alkalmazott hűtlenségét állapítaná meg.

Német-francia összeütközés Svájcban.

Basel, augusztus 8. (Rómán át érkezett.) Biztos értesülés szerint igen jelentékeny francia hadsereg közeledik Basel felé. A németek is erre tartanak, Leopoldshöhe és Sankt Ludwig között nagy német sereg helyezkedett el. A németek a sankt-ludwigi vámhivatalat elfoglalták. A vájai kormány a nép megnyugtatására a következő plakátot függesztette ki:

— Valószínű, hogy ma éjjel vagy a legközelebbi napokban Baseltől nem nagy tá-

Az orosz haderő állása.

Velence, aug. 11. A »Politikai Híradó« augusztus hatodikai kelettel a következő jelentést kapta:

A Daily News oroszországi haditudósítója az orosz mozgósításáról, a csapatok elosztásáról állítólag teljesen megbízható forrásból szerzett értesülései és részben saját tapasztalata alapján közli, hogy eddig husz hadtestet mozgósított a hadügyi kormány. Az első tervek szerint kilenc hadtest került a német határra védelmi állásba, három ugyancsak védelmi helyzetben levő hadtest az osztrák határra, Vinnica, Korno és Lublin környékén. A román határ közelében előbb két hadtest állott, de a barátságtalan fogadtatás után, amelyben Románia részéről az orosz mozgósítás részesült, a két hadtestet visszavonták beljebb az országba.

A legérdekesebb dolog a jelentésben az, hogy hat teljes hadilétszámra emelt hadtestet Pétervári és Moszkva körül vontak össze a belső rend fenntartására, amiből az következethet, hogy belső forradalomtól is tartanak.

Közvetlenül az Orosz-Lengyelországban megkezdődött csatározások előtt még biztak benne, hogy a német és osztrák határ mentén sikerül összevonni az orosz hadtesteket s ekkor úgy tervezték, hogy

Hadi naptár.

Ausztria-Magyarország elfoglalta:

aug. 6-án Olkusz	orosz várost
aug. 6-án Volbrom	orosz várost
aug. 7-én Miechow	orosz várost
aug. 8-án Radzivilov	orosz helységet
aug. 8-án Woloczyska	orosz helységet
aug. 8-án Novosilicza	orosz helységet

Seregünk átlépte a Visztulát aug. 8-án. E napon a határtól 40 kilométernyire minden orosz helység már a miénk volt

A németek elfoglalták:

aug. 3-án Alexandrovo	orosz várost
aug. 4-én Czenstochau	orosz várost
aug. 4-én Kalis	orosz várost
aug. 5-én Bricy	francia várost
aug. 7-én Lüttich (Liége)	belga várat

A német és az osztrák-magyar hadsereg egyesülték — aug. 6-án — orosz földön: Czenstochau és Bendin körül.

Telefon 141 NAPI HIREK. Telefon 141

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1914. év, augusztus hó 13. csütörtök. Róm. kath.: Ipoly vt. — Protestáns: Ipoly. — Görög-orosz: 1914. július hó 31., Eudocim. — Izraelita: 5674 év, Ab 21. — Napkelte 4 óra 52 perc. — Napnyugta 7 óra 16 perc. — Naphossza 14 óra 24 perc. Holdkelte 9 óra 49 perc, este. — Holdnyugta 12 óra 20 perc, délután. — Utolsó negyed 14-én 1 óra 56 perc éjjel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Helyenként esapadék.

— **A király születésnapja.** E hó 18-án tölti be ősz uralkodónk 84-ik életévét. Ez alkalommal a róm. kath. nagytemplomban isteníztület lesz, melyre a plébánia meghívta a város tanácsát.

— **József főherceg a sebesültekért.** József főherceg és Augustus főhercegnő felajánlották budai palotájukat a háborúban megsebesült katonák elhelyezésére.

volságra összeütközések lesznek a francia és a német csapatok közt. Figyelmeztetjük a lakosságot, hogy viselkedjenek nyugodtan. — Minden riasztó hírek a terjesztése jogosulatlan volna, mert határainkat jól védelmezik vitéz katonáink és csúkség esetén határvédő csapatainkat más csapatokkal is megerősíthetjük. A pánik elkerülése céljából kérjük a lakosságot, hogy viselkedjen nyugodtan és az utcákon kerüljön minden csoportosulást.

egyesítik a vinnicai hadtestet a Moszkva felől jövő öt, az Odesszából és Szebasztopolból jövő egy-egy hadtesttel. Az azóta érkezett jelentések úgy tudják, hogy Varsó mögött igyekeznek összeszedni csapataikat. Ugyanekkor Rigában egy hadtest maradt ugyancsak az esetleges belső bajok elfojtására. Akkor még ugyanis, amikor a jelentés kelt, az oroszországi nagy sztrájk még mindig forradalmi jellegű volt, a zavargások nemcsak hogy nem szüneteltek, de a sztrájkolókat a legnagyobb elkeseredéssel szálltak szembe a barrikádok mögül a rendőrökkel és kozákokkal. A jelzett időben például Moszkvában egyetlen egy lap sem jelent meg, a Szentpétervártól sztrájkoló vasuti munkásokhoz az államasutakat műhelyeinek munkásai, a városi vasutaknak pedig minden rendű munkása csatlakozott. A világ azóta a szentpétervári cenzura közbelépése folytán nem értesülhetett pozitíve a rengeteg zavarról, csak abból következtetik, hogy azok nem multak el, mert a hivatalos Pétervári Távirati Iroda, amelynek híreit pedig Olaszország részére továbbítják, még nem sietett közzétenni, hogy az orosz háború véget vetett a szentpétervári, moszkvai és rigai forradalmi jellegű zavargásoknak.

— **A munkaszünetek felfüggesztése.** A kereskedelemügyi miniszter addig az ideig, míg a hadiállapot tart, minden munkaszünetet felfüggesztett.

— **A Napközi-Otthon** javára adakoztak: Dr. Egressy Lajos 100 K, Gróf Ráday Gedeonné 50 K, Nagy Juliska 10 K.

— **A tábortól postai levelezőlapok.** Jelentették a minap, hogy kereskedők és dohánytözsde-tulajdonosok tábortól postai levelezőlapokat és borítékokat árusítanak. A postaigazgatóság a postai forgalom ez eszközeinek jogosulatlan készítői és terjesztői ellen bélyeghamisítás vétsége címén büntető eljárást indított, a közönséget pedig figyelmezteti, hogy az általa kiadott tábortól postai levelezőlap a hadrakelt sereg tagjai és az otthonmaradt hozzátartozók között való levelezésre szolgál, erre a célra pedig ezeket a tábortól postai levelezőlapokat díjmentesen lehet felhasználni. Minden másféle levél vagy levelezőlap a rendes postai illeték alá esik, de még így is ki van téve annak a veszélynek, hogy nem kerül el a címzetthez. A közönség tehát a legokosabban teszi, ha a hadba szállott hozzátartozóihoz a postai igazgatóság által kiadott levelezőlapokat és leveleket írja, amelyek a magyar szent korona és egy zsinóron függő trombita képével vannak ellátva.

— **Halálozás.** Részvétel vettük a következő gyászjelentést: Révay László mint férj s gyermekei: Gyula, Béla, Ilonka, Margitka és Irénke; özv. Riesz Józsefné mint édesanya, Riesz Imre és József mint testvér, Riesz Imréné Jeszenszky Jolán, özv. Révay Györgyné Gogola Gizella, Révay Kálmánné Wizenbergi Wizer Márta mint sógorasszony, Révay Kálmán mint sógor; továbbá nagyszámu rokonság szomoruan tudatja, hogy a hűség és jó feleség, gondos anya, jó leány, szerető testvér, felejtethetlen sógor és rokon Révay Lászlóné Riesz Izabella áldásos életének 48-ik, boldog házasságának 26-ik évében, hosszas szenvedés után, folyó hó 11-én, délelőtt fél 10 órakor csendesen elhunyt. A boldogultnak temetése a róm. kath. szertartás szerint e hó 13-án, délután 4 órakor a Szent-kereszt-terem, az engesztelő szentmise-áldozat pedig 14-iken, fél 8 órakor lesz a róm. kath. nagytemplomban. — Kecskemét, 1914. évi augusztus hó 12-én. Áldás és béke drága poraira!

— **Adományok.** A katonák hátramaradottainak felszerelésére szánt összeghez a mai napon adakozásukkal hozzájárultak: Szent-Ferenczdi zárda 200 K, Bábiczky József 100 K, Steinhercz Adolf 50 K, Dékány György végrehajtott 5 drb. aranygyűrű. Ádám József és neje 160 K. — Termeszteleni adományokat juttattak az elutazóknak: Dr. Popper Aladárdé, Papp Marcsa, Füvessy Rózsa, Marházy Babi, Pollák Sári, Komor Gyuláné, Fekete Adolfné, Fekete Józsefné, Egri Ibolyka, Bleuer Gyöző, Héjjas József, Révész Nándor, Szili Imre.

— **Julius hó bűnősei.** A rendőrség bünyői osztályának vezetője, Füvessy Imre h. főkapitány július havi jelentéséből a következő közérdekű adatokat közöljük. Julius hóban 105 bűnösét, 2 öngyilkosság és 4 baleset hozott a rendőrség tudomására, míg június hóban 106 bűnösét, 10 öngyilkosság és baleset fordult elő. Ekként a bűnösök 1 esettel, az öngyilkosságok 8 esettel fogytak, a balesetek 1 esettel szaporodtak; július hóban a bűnösökből a börtönlétre 86, a külterületre 19 esik. Ezek közül július hóban lett elküldve 79, míg 26 eset az előző időben követelt el, de most hozott a rendőrség tudomására. A 105 esetből a tettesek kipuhatoltattak 45 esetben, míg 15 esetben kipuhatolhatók nem voltak, 45 eset nyomozás alatt maradt. Nyomozott még a rendőrség az előző időkből nyomozott eljárás alatt maradt 29 esetben, miből a tettesek 14 esetben kiderítettek, 6 esetben kideríthetők nem voltak, 9 eset nyomozás alatt maradt. Ezzel együtt nyomozás alatt július hó végén 54 eset. A benyomozott esetekben 59 fi és 16 nő vonatott kérdőre, kik között rovtott volt 13 egyén. Az elidegenített tárgyak értéke 7322 koronára rugott, miből előkerült 2123 korona érték.

— **A polgármester ebédje.** A főispánék tiszteletére Sándor István polgármester tegnap a Royalban ebédet adott, amelyen az ünnepeltekön kívül résztvettek a két újonnan alakult egyesület elnököi és elnökei, továbbá néhány városi főosztályos.

— **A posta és távirda igazgatósága** értesítette a várost, hogy a háboru tartama alatt a hivatalos órák reggel 7 órától este 9-ig tartanak.

— **A magyarországi három szerb konzulról** (budapesti fő-, fiemei és orsovai konzulok) a működési jogot megvonták s erről ma hivatalosan értesítették városunk tanácsát.

Táviratok.

Uj német győzelem.

Berlin, aug. 11.

A K. L. tudósítójának távirata.

Hivatalos jelentés. Érkezett 8 óra 30 perckor. — *Magyar Távirati Iroda.* «A tizenötödik francia hadtest egy előretolt vezegy dandárát ami biztosító csapataink Lagardenál, Lotharingiában, megtámadták. Az ellenséget, amely súlyos veszteségeket szenvedett, a parrosi erdőbe, Lunevilleől északkeletre, viszszavertük. Az ellenség egy zászlót, két üteget, négy gépfegyvert és 700 foglyot hagyott kezeink között. Egy francia tábornok elesett.

Lefoglalt francia repülőgép.

Berlin, augusztus 11.

A Wolff-ügynökség jelenti Schneidemühlből: Vasárnap az itteni teherállomáson egy több ládába csomagolt francia repülőgépet foglaltak le, mely Oroszországnak volt szánva. A lefoglalt ládákat Pózenbe vitték.

Az „Emden“ cirkáló bravurja.

Róma, aug. 11.

A Daily Mail párisi kiadása közli a következő tiencini táviratot:

A japán radiotelegráf-állomáshoz érkezett értesítés szerint az Askold orosz cirkálóhajó Wei-Hai-Wei közelében megtámadta az Emden német cirkálóhajót. Az összecsapás oly heves volt, hogy mindkét hajó elmerült.

(Az Askold az oroszok szibériai flottájához tartozott, 6000 tonnás, 32 ágyúval volt felszerelve. Ágyui közül 12 darab 152 milliméter, 12 darab 75 milliméter és 8 darab 47 milliméter kaliberű. Az Emden jóval kisebb, 3650 tonnás hajó volt, összesen 18 ágyúval. Az ágyúk közül 10 darab 105 milliméter, 8 darab pedig 52 milliméter kaliberű volt.)

Francia repülőgép üldözött egy német vonatot.

Frankfurt, aug. 11.

A Hamburgból Frankfurtba induló legutolsó vonat nagy veszedelmeken ment keresztül. Giesenben meg kellett állania, mert az egész pályaudvar sötét volt. Egy-két lámpácska égett az egész pályaudvaron. Az utasok rémülten várták, hogy mikor indulnak, amikor egyszerre csak kiadták a parancsot:

— Minden lámpát el kell oltani és a kocsik ablakait le kell zárni!

Csakhamar megtudták az utasok, hogy egy ellenséges repülőgép van a vonat fölött. Végre elintult a vonat. *Manheim* és *Fredberg* pályaudvarai is teljesen sötétek voltak. Mikor Frankfurtba ért a vonat, puskaropogás hallatszott. Uglátszik, az előbbi repülőgép ért Frankfurt felé.

Lüttich hősi ostroma.

A németek egész községeket pusztítottak el.

Berlin, aug. 10.

(Magyar Távirati Iroda.) Stein tábornok felsőbb megbízásból a következőket közli a nyilvánossággal:

Francia híresztelések nyugtalanságot keltek lakosságunk körében. Ezen francia hírek szerint 20.000 német esett el Lüttich előtt, sőt azt is mondták, hogy Lüttich még egyáltalában nincsen birtokunkban. Azzal, hogy teatrális módon a becsületrend keresztjét adományozták a városnak, a valószínűség látszatát akarták adni híreszteléseinknek. A német nép meg lehet győződve, hogy sem kudarcokat nem fogunk elhallgatni, sem sikereket nem fogunk felfújni. Közléseink azonban nem hozhatók nyilvánosságra addig, ameddig esetleg eláruhathatók terveinket a világnak. Most már azonban veszély nélkül tehetünk közléseket Lüttichről és mindenki maga ítéletet alkothat magának a franciák által kikiáltott 20,000 főnyi veszteség hazug voltáról.

Ami számunkra a nehézség a rendkívüli kedvezőtlen hegyes és erdős terepben volt, valamint az egész lakoságnak, még az aszsonyoknak is alattomos részvétele a harcban, oly módon, hogy *lesből lövöldöztek házakból és erdőkől nem csupán csapatainkra, hanem a sebesülteket kezelő orvosainkra, sőt a sebesültekre is.* Nehéz és elkeseredett harcok voltak.

Bulgária elzárta az oroszok útját.

Szófia, aug. 11.

Az ellenzéki pártok körében ma az a hír terjedt el, hogy Oroszország szófia követe, Savinszky jegyzéket adott át Radoszlavov miniszterelnöknek, — amelyben Oroszország kérdést intézett Bulgáriához arra vonatkozólag, hogy *a hatalmak melyik csoportjához csatlakozik.* A hír rendkívül lázas izgatottságot keltett mindenütt, de utóbb hivatalosan kijelentették, hogy az orosz jegyzékben foglalt kérdés arra vonatkozott, hogy *Bulgária a konflagráció*

egész tartama alatt meg fogja-e óvni semlegességét. A hivatalos közlemény ehhez a magyarázathoz azt a megjegyzést fűzi, hogy e tekintetben Bulgária már ismertette álláspontját. Savinszky orosz követ ez alkalommal, hír szerint megkísérelte a bolgár kormányt Oroszországgal szemben engedékenyebbé tenni és igyekezett Bulgária hozzájárulását megszerezni ahhoz, hogy Oroszország a Fekete-tengeren át küldjön segítséget Szerbiának. A kísérlet azonban a bolgár kormány merev álláspontján meghiúsult. (N. T. H.)

A német főváros örömmámorban.

Berlin, aug. 11.

A Berliner Zeitung írja: Tegnap este nyolc óra felé mint futó tűz terjedt el Berlinben, hogy *seregeink fényes diadalt arattak a franciákon Felső-Elszásban Belfort és Mühlhausen között.* Olyan népvándorlás indult meg az Unter den Linden a hadügyminiszterium felé, hogy életveszélyes volt a tolongás. A kávéházak terraszain asztalokra álltak föl és dörgő szóval kiáltották a néparadat közé:

— *Megvertük a franciákat! Éljen a császár! Hoch a német hadsereg!*

Alig telt bele egy rövid negyedóra, már közudomású volt, hogy a francia 7. hadtest és Belfort helyőrségének egy egész gyaloghadosztálya fölött győzedelmeskedett a német haderő. Még nagyobb lett az öröm, mikor megjelentek a lapok külön kiadásai a hiteles hírrel és hivatalosan megállapították, hogy a franciák veszteségei nagyon súlyosak voltak, ellenben a német katonákéi aránylag egész jelentéktelenek.

A népsokaság a császári palota felé hömpölygött és mentől közelebb ért oda, annál csenedesebb lett, mert ki van hirdetve Berlinben, hogy az *uralkodót lármás tüntetésekkel nem szabad zavarni.*

Egyszerre csak kettévált a tömeg: gyors vágatással haladt egy kocszi a császári palota felé. Gróf Moltke vezérkari főnök ült benne. *Sietett megvinni az uralkodónak a belforti győzelmes csata részletes jelentését.* A sokaság egetverő hurralra üdvözölte a vezérkari főnököt, aki jobbra-balra integetett, máskor rideg arca sugárzott az örömtől.

A vezérkari főnök kocsijának nyomába sok rendőrtisztviselő jött kerékpáron, azután szerte szédeltek az egész városban, hogy megvigyék mindenüvé, a messze nyaraló negyedekbe, a munkáskerületekbe, a külvárosokba a nagy hirt. Hangos volt az ünnepélyes Berlin, jóval éjjel után tért aludni a főváros lelkes népe, amelynek tegnap ünnepnapja volt. (B. Z. m Mittag.)

Oroszok a francia határen.

A K. L. tudósítójának távirata.

Milánó, aug. 10.

Svájci értesülések szerint Oroszországnak az az elhatározása, hogy egy hadtestet visz a német-francia határterre.

(Nem kételkedünk e hír valódiságában, de kíváncsiak vagyunk, hogy az oroszok, akik odahaza esnek egyik vereségből a másikba, hogyan gondolnak egy orosz hadtestet a német-francia határterre küldeni, a mikor oda — Németországon át vezet az út.)

Elfoglalt világitótorony.

Milano, aug. 11.

Kopenhágából táviratozták: Három német tengeralattjáró hajó hatalmába kerítette a Sund-tengerből bejratánál elhelyezett uszó világitótoronyt.

Bombavető német léghajó.

Frankfurt, aug. 11.

A »Frankfurter Zeitung« közli: Egy német katonai kormányozható léghajó elszállott a franciaországi Lunéville fölött és amikor a város fölé érkezett, *bombákat hajtott le. Tizenöt ember meghalt* és anyagiakban is óriási kárt tettek a fölrobbant bombák.

(Lunéville, az ugyanilyen nevű kerület székhelye Franciaországban, 26 kilométernyire Nancytól, a Meurthe-folyó mellett, talán 10 kilométernyire a német (lotharingiai) határról. Vagy 25.000 lakosa van. Szepepe volt az 1870-i porosz-francia háborúban is. A városról elnevezett békét 1801-ben kötötték meg a németek és a franciák.)

Elfogtak egy francia repülőgépet.

Essen, augusztus 11.

A Ruhr folyó partján levő Mühlheimben egy német gépfegyverosztály tüzelt egy francia kétfedélű repülőgépre és leszállásra kényszerítette. A francia repülőgép utasai közül kettő megsebesült.

Nem mennek lépre a lengyelek.

Lemberg, aug. 11.

A Dziennik Polskie varsói hiteles értesülések alapján közli, hogy a cárnak mindenáron szeretné megnyerni a lengyeleket és a kormány tanácsára ukázt bocsátott ki. A cári rendelet visszaállítja Orosz-Lengyelországban az 1815-ik évi alkotmányt, a lengyeleknek teljes önkormányzatot, külön hadsereget és anyanyelvük tisztelbentartása mellett önálló közigazgatást ígér.

Az idézett lap jelenti, hogy Varsóban a lengyelek megmosolyogták a cár ukázt. Nyíltan beszélnek a lengyelek, hogy a kezesítő ígéretek az utolsó ágyudörgéssel egyidejűleg fognak elmúlni. Alkotmányból semmi sem lesz, sőt ellenkezőleg, a háború befejezése után ismét következniének a sajnárgatások, mert a cár nem először csalogatta így a lengyeleket, ők tehát nemcsak hogy a cár szavában, de még esküjében sem hisznek.

Visszavert orosz támadás

Bécs, aug. 11.

Hivatalos jelentés északon orosz lovasság járőrök megkísérelték a Visztulától keletre a Sán folyó felé előnyomulni, azonban csapataink által mindenütt visszavertek. Brody felől az oroszok megkíséreltek három lovas századdal és gépfegyverekkel előnyomulni. Azonban a határon túlra visszaverték őket.

Orosz ultimátum Törökországnak.

Konstantinápoly, aug. 11.

(A »Nemzetközi Távirati Hírlap« jelentése.) A konstantinápolyi orosz nagykövét ma megijent a török külügyminiszteriumban s *kormányának nevében ultimátumot adott át. Oroszország azt követeli, hogy a török kormány az orosz flotta számára a Dardanellákat megnyissa.* — A hir hivatalosan ugyan nincs még megerősítve, de a föltett kérdésre a külügyminiszterium második állami titkára, Sükri bég szó szerint ezeket válaszolta:

— Hiszen már 1829-ben azután 1856-ban, végül 1878-ban is ugyanezt követelte tőlünk Oroszország és mi egyszer sem teljesítettük ezt a követelését. Természetes, hogy ezután sem fogjuk.

Angol hajók az Adrián.

Róma, aug. 11.

Amint a Tribuna jelenti: az Adria keleti partjai felől ágyuzás hallatszik. Ugy hírlik, hogy egy osztrák-magyar cirkáló angol torpedóhajók üldöznek. Tegnap egy olasz vitorlás kapitány beszélte, hogy *Ortona* irányában egy osztrák-magyar hajórajt látott. Bariba érkezett tegnap a Puglia-társaság egyik kapitánya, aki kijelentette, hogy *éjjel egy cirkálóval találkozott.* Lámpásai el voltak oltva és zászlója be volt vonva. Így nem lehetett megállapítani, hogy mely hatalomhoz tartozik.

A montenegrói part blokádjá.

— A K. L. távirata. —

Póla, aug. 11.

A Magyar Távirati Iroda jelenti, *Cassa* Antal cs. és kir. sorhajókapitány a következő proklamációt tette közzé: Én alulírott császári és kir. sorhajókapitány mint a montenegrói vizekre küldött osztrák-magyar tengerierő parancsnoka tekintettel az Osztrák-Magyar monarchia és Montenegro között fennálló hadi állapotra a montenegrói partra a blokádot elrendelem és a következőket jelentem ki:

1. aug. 10-én d. e. 10 órakor megkezdődik a montenegrói part mentén a tényleges blokádj.

2. ez a blokádj a 42-ik fok 6.4 perc és a 41-ik fok 52 perc északi szélességtől tart és kiterjed a partokra, kikötőkre, öblökre, hajótelepekre, folyótorkolatokra és szigetekre.

3. A velünk barátságban levő és semleges hatalmak hajói 24 órai határidőn belül a blokározott partra elhagyni tartoznak. Mindazon hajók ellen, amelyek blokádszegést követnek el a nemzetközi jog szerint fognak eljárni. A külügyminiszter ezt a proklamációt a akkreditált követségeknél a nemzetközi jognak megfelelően notifikálta.

Halálos szerencsétlenség

a Máriavárosi állomáson.

Tegnap délután 5 óra tájban halállal végződő borzalmas szerencsétlenség történt a Máriavárosi kis állomáson. A szerencsétlenség áldozata egy 42 éves mindenek, *Kovács János, kinek fejét egy véletlenségből becsukódott vagonajtó úgy összelapította, hogy a szerencsétlen ember egyetlen janként nélkül szörnyethalt.*

A rémes eset szemtanuk állítása szerint a következőképp történt:

Tegnap reggeltől kezdve zsákokban elhelyezett zabot pakoltak le a vagonokból Olasz Pál katonai szállító alkalmazottjai, kik közé tartozott a szerencsétlenség áldozata, Kovács János kecskeméti származású mindenek is. Délután 5 óra tájban történt, hogy egy zsákkal megpakolt kocsi indult el a rakodó helyről. A kocsi oly közel állott a vagonhoz, hogy *annak ajtaját egy belőle kiálló zsák csücske lerántotta az indulás alkalmával.* Ez okozta vesztét a megboldogult mindeneknek, ki fejét a vagon ajtaján csupa megszokásból kidugta. *A nagy erővel becsapódó ajtó Kovács fejét a vagon oldalához nyomta s koponyáját a szó szoros értelmében összelapította. Egyetlen janként nélkül tért át a másvilágra Kovács János.*

A mentőknek, kik a szerencsétlenség színhelyén megjelentek, már csak a legszomorúbb kötelességük maradt: a hullát szállíthatták el. A rendőrség bünyügyi osztálya az esetet megvizsgálta s mivel bűnesetet fennforogni nem látott, az iratokat áttette az ügyészséghez, ahol a temetési engedélyt minden valószínűség szerint megfogják adni a szerencsétlenül járt ember hozzátartozóinak.

Legujabb. A német hadiflotta működése.

A K. L. eredeti távirata.

Berlin aug. 12. A Wolff-ügynökség jelenti: *Hadiflottánk* tevékenységéről azt az értesülést szereztük, hogy hajóink *mind a három tengeren és pedig az északi, keleti- és földközi tengeren folytatják operálásukat,* sőt egyes részekben a hadműveleteket az ellenséges partokig kiterjesztették.

Libau kikötő bombázásában az **Augsburg** nevű cirkálón kívül a **Magdeburg** nevű cirkáló is részt vett. **Libau bombázása nagy rémületet keltett,** amelynek eredménye a hangói kikötőnek az oroszok által történt **önkéntes elpusztítása.** A földközi tengeren cirkáló flottánk az **algéri partokon nagy sikert ért el-Philippeville és Bona megerősített francia gyarmati kikötők bombázásával és megzavarták a francia csapatszállításokat.** A **Königin Luise** nevű német hajó illetve rettenhetetlen parancsnokának: **Birnam kapitánynak hőstette** az angolok körében nagy aggodalmat keltett. Nehány cirkálónk a Földközi tengeren egyedül kénytelen operálni és így nagyon meg van nehezítve munkája, mégis a „**Dresden**“ nevű cirkálónak sikerült a **Cunard Tengerhajózási Társaság „Mauretánia”** nevű gőzöst egész **Halifax vizszakergetni.** Az Északi tengeren előnyomuló flottánk ellenséges hajókkal nem találkozott.

Apponyi a hazáért.

A K. L. eredeti távirata.

Budapest, aug. 12.

Apponyi Albert gróf a tegnapi nap folyamán felkereste **Hazi Samu** báró honvédelmi minisztert és felajánlotta neki a honvédelem érdekében **személyes szolgálatát,** egyúttal közölte Apponyi a honvédelmi miniszterrel azt is, hogy éberhardti kastélyát a sebesültek számára rendelkezésére bocsátja. **Hazi honvédelmi miniszter Apponyi mindkét ajánlatát köszönettel vette tudomásul és kijelentette, hogy örömmel fogja igénybe venni szolgálatait.**

Kiadó úrilakás.

IV. tized, Kaszap-utca 4. szám alatti házban **egy úrilakás,** mely áll 4 utcai szoba, konyha, speiz, pince és üvegezett folyosóból, villanyvilágítással, folyó évi **november 1-ére kiadó.** — Értekezhetni ugyanott **Gy. Papp József** építőmesterrel. 10528

Kiadó lakás.

Bathány-utca 6. sz. alatt 5 szobából álló úrilakás üvegezett folyosóval, mellék-helyiségekkel, villanyvilágítással, pincével, istállóval és kocsiszinnel együtt **azonnal kiadó.** — Tudakozhatni **Szél Jánossal,** Munkácsy-utca 29. szám alatt. 10529

KÉRELEM és FIGYELMEZTETÉS!

Mivel a céggel összeköttetésben állott bel- és külföldi összes vasgyárak és nagyobb vasiparvállalatok katonailag kiképzett, illetve hadköteles munkásai és vezetőférfiai nagyrészt fegyver alá szőlítettak, az üzletem körébe eső anyagok beszerzése, illetve pótlása későbbben, amikor már a vasutak teherforgalma lehetővé is fogják tenni az anyagok szállítását, a megszokott mederben, addig míg a hadiállapot tart, nem lesz keresztülvihető.

Epen azért kérem a t. nagyközönséget és iparos-vevőimet, legyenek türelmes elnézéssel, esetleges méret, vagy minőségi különbözeteknél, mert a lehetetlenséggel határos volna az igényeket úgy kielégítenem, mint azt a rendes viszonyok közepette jól felfogott érdekemnél fogva eszközöltem.

Különösen kérem az adósaimat, ne magyarázzák félre a moratorium adta jogokat, mert kötelezettségeimet magyar honpolgárhoz méltó tisztességgel jó magam is csak akkor róhatom le, ha adósaim, akiknek az módjában áll, nálam fennlévő tartozásaitak nekem is megfizetik.

Hangsúlyozva figyelmeztetem továbbá azon adósaimat, akik nekem régen tartoznak, hogy a moratorium kinyilvánításától kezdve esetről-esetre, a mindenkor érvényben levő törvényes kamatokkal terhelem meg a számláikat, nálam fennlévő tartozásuk keletkezésének keltétől az esetben, ha tartozásaikat legkésőbb e hó 15-ig ki nem fizetnék.

Tisztelettel: **Adler Imre Utóda** vaskereskedő.